

גיליון מס' 56

מרס 2025

מיומנויות בישראל

הידיעון של פרויקט PIAAC

בגיליון זה

ממצאים נבחרים
מתוך סקר מיומנויות בישראל ובעולם

מיומנויות בכותרות

איפה מוצאים עוד ממצאים של הסקר?
איפה הנתונים?

כנסים ואירועים קרובים

צרו איתנו קשר!

להצטרפות לרשימת התפוצה,
להסרה או לכל שאלה:

 haimp@cbs.gov.il

דבר המערכת

בחודש דצמבר האחרון הסתיים בישראל ובעולם המחזור השני של סקר מיומנויות (PIAAC), עם פרסום הממצאים הראשונים שנאספו ב־31 מדינות ובהן ישראל. ממצאי הסקר בעולם מצביעים על מגמה מדאיגה של קיפאון ואף ירידה במיומנויות (בעיקר באוריינות קריאה), לצד התרחבות הפערים, וישראל אינה יוצאת דופן. ייתכן שהדברים קשורים לשינויים בדפוסי הקריאה בעידן של קריאה דיגיטלית ורשתות חברתיות. הממצאים מעלים שאלות על האפקטיביות של מערכות חינוך והכשרה, ועל המידה שבה מסקנות מהמחזור הראשון הובילו לנקיטת צעדים משמעותיים לשיפור במיומנויות.

החל בגיליון הנוכחי נציג לכם ממצאים נבחרים מהסקר בישראל ובעולם, כדי שתקבלו טעימה מהפוטנציאל האנליטי הטמון בנתונים.

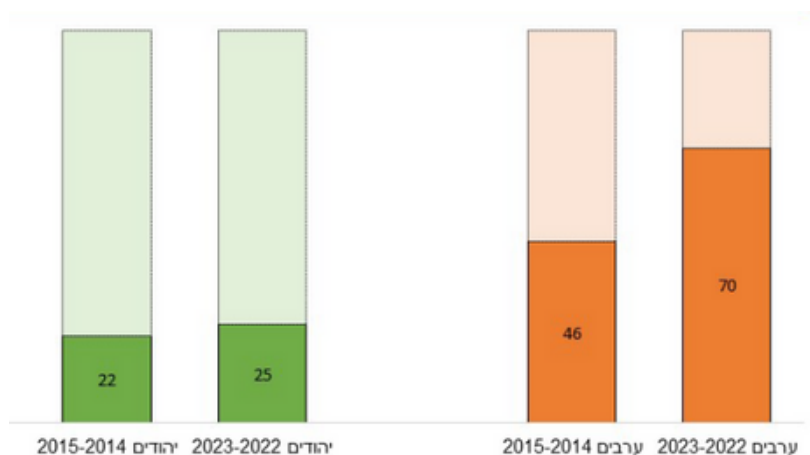
הדגש שלנו בתקופה זו יהיה לעדכן אתכם על אירועים, חומרים, כלים ומידע סביב נושא מיומנויות ונתוני PIAAC בישראל ובעולם. אנו מעוניינים בכך לתת כלים לחוקר המתעניין בניתוח הנתונים, וגם לכל משתמש פוטנציאלי בנתוני הסקר.

קריאה מהנה!

חברי המערכת:
טניה בן גיגי
חיים פורטנוי

ממצאי סקר מיומנויות בישראל

הירידה באוריינות קריאה בישראל באה לידי ביטוי באופן בולט אצל האוכלוסייה הערבית. בתקופה של שמונה שנים גדל אחוז האוכלוסייה הערבית הבוגרת המתקשה באוריינות קריאה מ-46% במחזור הראשון של הסקר ל-70% במחזור השני.

זאת על אף שהנדגמים יכלו לבחור את השפה המועדפת עליהם (עברית או ערבית) לפתרון התרגילים בסקר. לעומת זאת, בקרב האוכלוסייה היהודית בישראל לא חל שינוי מובהק בשיעור המתקשים (אלה שהגיעו לרמת הביצוע 1 או מתחת ל-1), אשר נותר סביב רבע מהאוכלוסייה היהודית הבוגרת (דומה לשיעור הממוצע במדינות ה-OECD).

[עוד על ממצאי הסקר בישראל](#)

ממצאי סקר מיומנויות בעולם

הירידה באוריינות קריאה בעולם אינה פוסחת על בעלי השכלה גבוהה ועל-תיכונית: ברוב המדינות חלה אף אצל המשכילים ירידה או אי-תזוזה. פינלנד היא המדינה היחידה שאצלה בעלי

השכלה על-תיכונית וגבוהה השתפרו

באוריינות קריאה באופן מובהק.

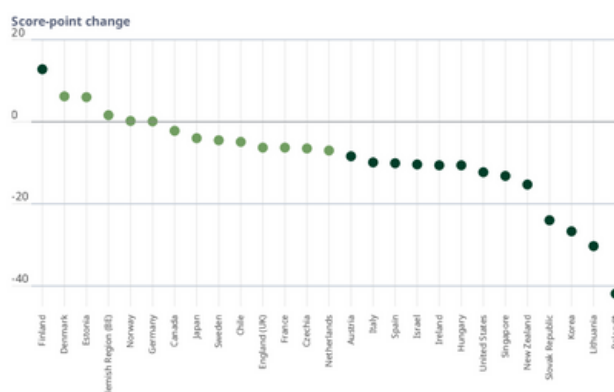
ישראל אינה יוצאת דופן, עם ירידה של 10

נקודות בקרב בעלי השכלה גבוהה

ועל-תיכונית (ירידה דומה לזו שחלה בכלל

האוכלוסייה הבוגרת בישראל).

Change in literacy proficiency between surveys for tertiary-educated adults

[עוד על ממצאי הסקר בעולם](#)

מיומנויות בכותרות!

**הנזק של מערכת החינוך
נשאר שנים קדימה.
התוצאה? הישראלים
לא מוכנים לחיים
המודרניים**

קריאה

לפי הארגון, בוגרים ששולטים במיומנויות הלכה מוכנים יותר להתמודד עם "המורכבות של החיים המודרניים" צילם: איל סגן

ישראל הגיעה למקום 27 מתוך 31 מדינות בסקר המיומנויות של OECD - כשיעור גבוה מאוד מבני 16 עד 65 בעלי מיומנויות בסיסיות בלבד בקריאה, מתמטיקה ופתרון בעיות ■ הפערים הגדולים ביותר - בקרב גברים חרדים והחברה הערבית

**נטל מימון החרדים
יכריע בסוף את כלכלת
ישראל. במקרה
הטוב, יש לנו עשור
למנוע את זה**

מניין

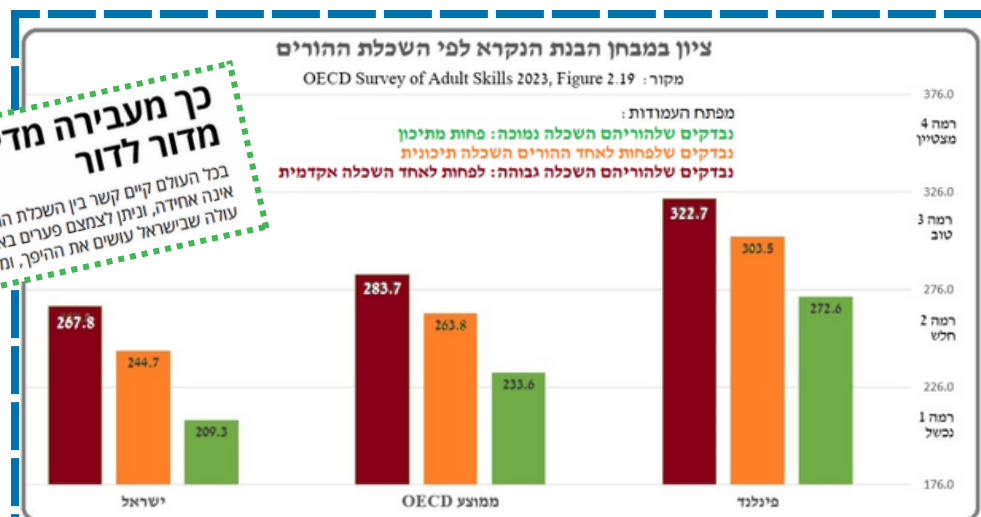
תמונת מצב עדכנית של הפערים בין החברה הכללית בישראל לציבור החרדי התקבלה בדצמבר האחרון, בתוצאות סקר המיומנויות של אוכלוסיית הבוגרים בישראל (PIAAC) שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. הסקר, שנעשה בכל העולם, בודק אוריינות קריאה, אוריינות מתמטית ופתרון בעיות אדפטיבי - הערכת הדרך שבה מבינים ופותרים בעיות שנתקלים בהן ביומיום. זה היה הסקר השני שנערך בישראל (הראשון נעשה בשנים 2011-2018), מה שמאפשר השוואה, והנתונים הם חדשים וברורים: באוריינות קריאה ירדו הביצועים של כל קבוצות האוכלוסייה היהודית, אבל הירידה החדה ביותר היתה אצל גברים חרדים, בשיעור של 5.6%. גם באוריינות מתמטית המנמה דומה, אבל שוב, הירידה בקרב גברים חרדים חדה יותר: 7.6%.

**מדינה בינונית, עם
אוכלוסייה חלשה: מי
יפתח לישראל את הדור
הבא של כפת בחל?**

סביב

שכנו המסר, איבדנו עשור יקר, שכן הממשלה יזרה ביניהם לשפר את רמת הבוגר הממוצע בישראל צילם: דוד כהן

ישראל הגיעה למקום 27 מתוך 31 מדינות בסקר המיומנויות של OECD - כשיעור גבוה מאוד מבני 16 עד 65 בעלי מיומנויות בסיסיות בלבד בקריאה, מתמטיקה ופתרון בעיות ■ הפערים הגדולים ביותר - בקרב גברים חרדים והחברה הערבית

**כך מעבירה מדינות החינוך בישראל את העוני
מחזור לדור**

בכל העולם קיים קשר בין השכלת ההורים להישגי ילדיהם ובין הישגים לתעסוקה ושכר, אך עוצמת הקשר אינה אחידה, וניתן לצמצם פערים באמצעות מדיניות כלכלית, חברתית וחינוכית. מסקר מיומנויות בוגרים עולה שבישראל עושים את ההיפך, ומשמרים את הפערים בכל התחומים

איפה מוצאים עוד ממצאים של הסקר?

רוצים לדעת עוד?

הינה כמה קישורים למידע מפורט יותר:

- [הודעה לתקשורת](#) (למ"ס)
- [הדוח הלאומי של ישראל](#) (למ"ס)
- [עמוד הסקר](#) (למ"ס)
- [אתר PIAAC הבין-לאומי](#) (OECD)
- [הדוח הבין-לאומי המלא](#) (OECD)

ממצאי המחזור השני של סקר מיומנויות (PIAAC) מראים שמיומנויות הישראלים באוריינות קריאה ירדו בעשור האחרון, ואילו באוריינות מתמטית לא חל שינוי מובהק. בשלושת התחומים שנמדדו ישראל נמצאת מתחת לממוצע ה-OECD, בדומה לממצא במחזור הראשון. פערי המיומנויות בתוך ישראל גדלו, במידה רבה עקב ירידות במיומנויות אצל גברים ערבים וחרדים.

מעוניינים לחקור ולנתח את הנתונים? מידע ומשאבים לחוקרים

- [קובץ PUF \(לשימוש ציבורי\) מורחב על ישראל](#) (למ"ס)

- [שאלון הרקע](#) בעברית (למ"ס)

- [שאלון הרקע](#) (בעברית, ערבית ואנגלית) עם תזרים (OECD)

- [מחולל הלוחות הבין-לאומי](#) (OECD)

- [קובצי PUF \(לשימוש ציבורי\) של המדינות המשתתפות](#) (OECD)

- [כלי ניתוח נוספים באתר הבין-לאומי](#) (OECD)

- [מידע לשימוש בחדר מחקר](#) (למ"ס)

- [פריטים אינטראקטיביים](#) באנגלית (OECD)

- [מדריכים וחומרים מתודולוגיים בין-לאומיים](#) (OECD)

- [ביבליוגרפיה מחקרית 2008-2024](#) (GESIS)

חדש על המדף

- [PIAAC Survey of Adult Skills: A review of the research landscape](#)
- [Understanding skill gaps in firms](#)
- [Problem-solving skills of Israeli higher education graduates in tech-rich environments: An analysis of PIAAC data](#)
- [Survey of Adult Skills 2023 \(PIAAC\): national report for England](#)
- [The role of PIAAC in adult education in the United States](#)

↑ לחצו על הקישורים לפרסום המלא ↑

אירועים קרובים:

- 1.10-30.9 כנס מחקרי בין-לאומי על נתוני PIAAC, מנהיים, גרמניה
- 12.12-11.12 הכנס הבין-לאומי השביעי של PIAAC, מדריד, ספרד

על אודות סקר מיומנויות

סקר מיומנויות (PIAAC) הוא המחקר הבין-לאומי הגדול אי פעם למדידת כישורי אוכלוסייה בגיל עבודה. הסקר נעשה מטעם ארגון ה-OECD, ומשתתפות בו 31 מדינות ובהן ישראל. הסקר נעשה בפעם הראשונה בעולם בשנים 2011-2017. ישראל פרסמה את תוצאות הסקר ביוני 2016. בדצמבר 2024 פרסם את ממצאיו, בישראל ובעולם, המחזור השני של הסקר. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אחראית לביצוע הסקר בישראל, בשיתוף הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה). הגורמים המשתתפים במימון הפרויקט בישראל הם משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד העבודה, מערך הדיגיטל הלאומי, משרד החינוך, המועצה להשכלה גבוהה ובנק ישראל.

למידע נוסף »